

JULKISEN ALAN TYÖELÄKEOSAAJA

Julkisen alan eläketurva 2020

Keva kumppanina eläkeiän lähestyessä

Kevät 2020

Suomen eläkejärjestelmän pääpiirteet

Lakisääteinen

Kansaneläke

- Perustuu asumiseen
 - Suomessa asuttu aika
- Eläkkeen määrään vaikuttavat
 - Työeläketulo enintään 1368/1226 e/kk (2020)
 - Perhesuhteet

Takuueläke enintään
834,52 e/kk (v. 2020)
/Eläketuki

Perusturva

Lakisääteinen

Työeläke

- Perustuu työntekoon
- Eläkelaitokset
- Määräytyy työansioden mukaan

Ansioturva

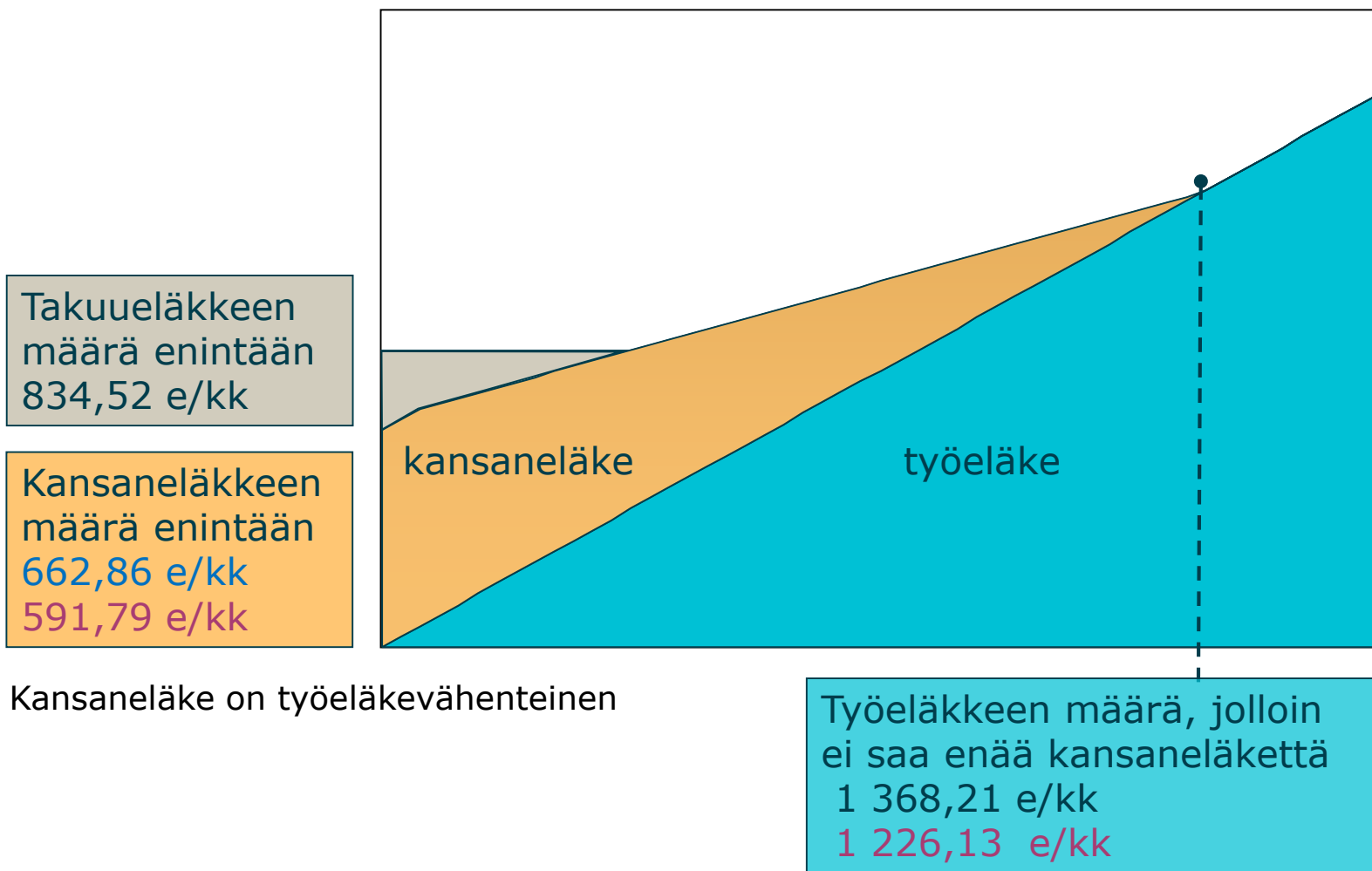
Vapaaehtoinen

"Ostoeläke"

- Yksilöllinen, henkilön itsensä tai työnantajan kustantama
- Pankit, vakuutuslaitokset
- Määräytyy yksilöllisesti, sopimuksen mukaan

Täydentävä turva

Kokonaiseläke 1.1.2020

Lukujen värien selitys:

Yksinäinen eläkkeensaaja

Eläkkeensaaja naimisissa tai avoliitossa

Lähde: Kela

- Kaikki yksityisten ja julkisten alojen **työeläkkeet** + kansaneläke haetaan samalla lomakkeella
- **Kansaneläke**
 - täydentää pienimpiä työeläkkeitä joustavasti noin 6 - 662,86 e/kk
 - Jos yksin asuvan henkilön työeläkkeet ovat yhteensä alle 1 368,21 (avio- tai avoliitossa olevan 1 226,13) euroa kuukaudessa. Pienin kansaneläke on noin 6 euroa kuukaudessa.
 - Jos työeläkkeet ylittävät edellä mainitut tulot, kansaneläkettä ei enää jää maksuun
- **Takuueläke**
 - on enintään 834,52 e/kk
 - haetaan erikseen Kelasta ja maksetaan vain, jos muut myönnettyt eläkkeet jäävät yhteensä tämän rajan alle

Mitä työeläkevaihtoehtoja on?

Iän karttuessa

- Vanhuuseläke
- Osittainen varhennettu vanhuuseläke

Työkyvyn heikentyessä

- Ammatillinen kuntoutus/kuntoutusraha
- Osatyökyvyttömyyseläke/osakuntoutustuki
- Työkyvyttömyyseläke/kuntoutustuki
- Työuraeläke

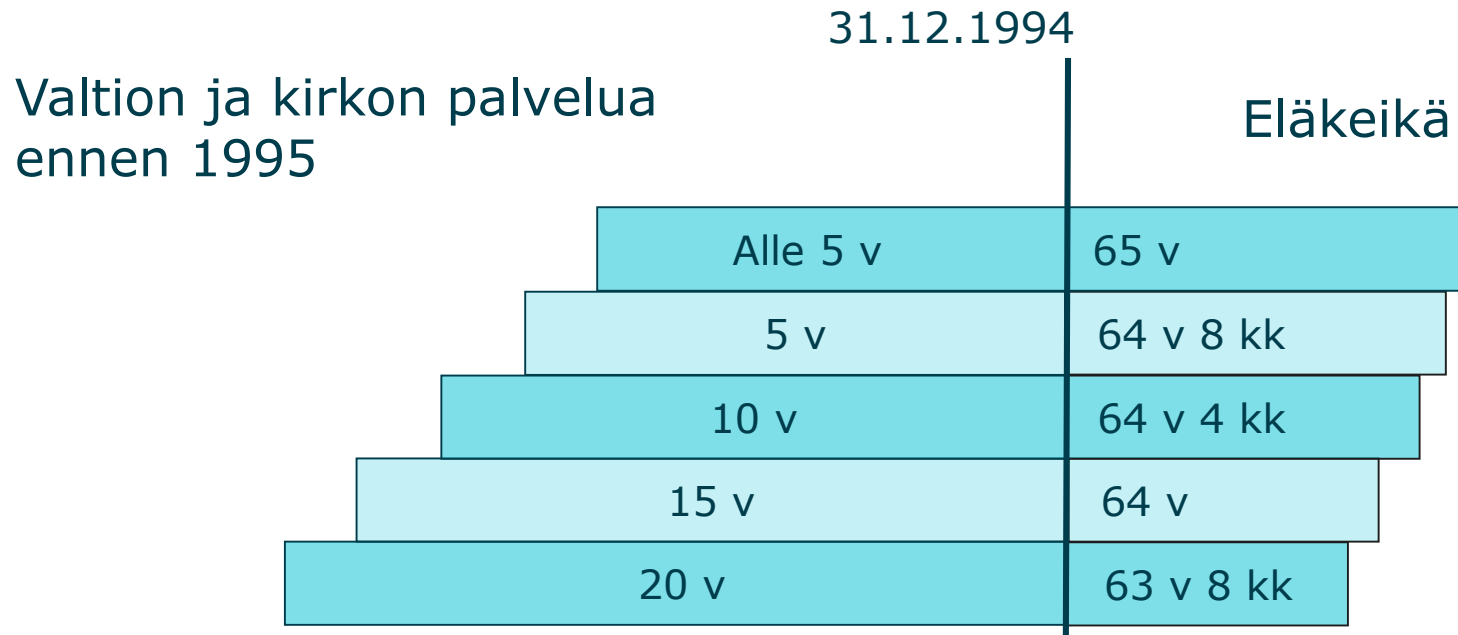
Työttömyyden uhatessa

- Työttömän vanhuuseläke
(v. 1957 ja sitä ennen syntyneet)

Kuolemantapauksessa

- Perhe-eläke
- Taloudellinen tuki

Henkilökohtainen eläkeikä valtiolla ja kirkolla

Palvelussuhteen tulee jatkua **yhdenjaksoisesti**

- Ennen vuotta 1960 syntyneellä työntekijällä on henkilökohtainen eläkeikä, jos palvelussuhde on alkanut ennen 1.1.1993 ja jatkuu eläkeikään saakka
- Eläkeikä lasketaan painotettuna päivän tarkkuudella 63 - 65 vuoden välille
 - Henkilökohtainen eläkeikä on sitä lähempänä 63 vuotta, mitä enemmän työvuosia henkilöllä on ollut ennen vuotta 1995
- Jos henkilö on valinnut ammatillisen eläkeikäjärjestelmän ja kuuluu kunnan eläkejärjestelmään, vanhuuseläkeikä lasketaan painotettuna ammatillisen eläkeiän ja 65 vuoden välille

- Henkilökohtaisella eläkeiällä on merkitystä eläkkeen määrässä vain henkilöillä, jotka ovat syntyneet ennen vuotta 1960
- Vanhuuseläkkeelle jääminen ennen henkilökohtaisen eläkeiän täyttymistä aiheuttaa sen, että
 - henkilö menettää oikeuden lisäeläkeosuuteen (ennen vuotta 1995 eläkettä karttui 2,2 % vuodessa, tästä lisäeläkeosuus on 0,2 %)
 - henkilön eläkekarttuma ennen vuotta 1995 pienentyy 2 %:sta noin 1,8 %:iin vuodessa

Esimerkki lisäeläkkeen kertymisestä

- Lisäeläketurvaa on voinut kerryttää 0,2 % vuodessa aina **31.12.1994 saakka**
- Työntekijän oma työhistoria vaikuttaa lisäeläketurvan suuruuteen

Työhistoriaa 15 v. ennen vuotta 1995

Lisäeläketurva on $15 \times 0,2 \%$ noin 2 400 e kuukausipalkalla

> Lisäeläketurva = 72 e/kk

- Vanhuuseläke 2 % $\rightarrow$ 1,8 % vuodessa, jos jää eläkkeelle ennen 65 vuoden ikää
 - ei koske 1960 ja sen jälkeen syntyneitä

Vanhuuseläkkeen alin eläkeikä vuodesta 2017 alkaen

Syntymävuosi	Alin eläkeikä	Eläkkeen karttuminen päättyy
1954	63 v	68 v
1955	63 v 3 kk	68 v
1956	63 v 6 kk	68 v
1957	63 v 9 kk	68 v
1958	64 v	69 v
1959	64 v 3 kk	69 v
1960	64 v 6 kk	69 v
1961	64 v 9 kk	69 v
1962-1964	65 v	70 v
1965-	<i>Vahvistetaan jatkossa</i>	<i>Vahvistetaan jatkossa</i>

- Ammatillinen eläkeikä 55 v, 58 v tai 60 v on perustunut ammattinimikkeeseen
 - esim. poliisi, sairaanhoitaja, diakonissa
- Valtion eläkelain alaisessa palveluksessa on pitänyt olla jo 30.6. - 1.7.1989 ja palveluksen tulee jatkua edelleen
- Työntekijän itsensä tekemä sitova valinta on pitänyt tehdä 30.6.1999 mennessä
 - valinta-aika oli 1.7.1989 – 30.6.1999
 - valinnalla mahdollistettiin **ammattillisen eläkeiän säilyttäminen**
- Alempi ammatillinen eläkeikä säilyy, jos palvelus jatkuu yhdenjaksoisena eläketapahtumaan saakka

- Ammatillinen eläkeikä on perustunut ammattinimikkeeseen
 - esim. erilaiset hoitoalan tehtävät kunnalla
- Kunnallisen eläkelain alaisessa palveluksessa on pitänyt olla jo 30.6.1989 – 1.7.1989 ja palvelussuhteen tulee jatkua edelleen
- Työntekijän itsensä tekemä sitova valinta on pitänyt tehdä viimeistään vuonna 1996
 - valinta-aika oli v. 1989 - 1996
 - valinnalla mahdollistettiin **ammattillisen eläkeiän säilyttäminen**
- Alempi ammatillinen eläkeikä säilyy, jos palvelus jatkuu yhdenjaksoisena eläketapahtumaan saakka

- Vuonna 2005 eläkeuudistuksessa ammatillisen eläkeiän ehtoja muutettiin väljemmäksi
 - alemman eläkeiän voi säilyttää, vaikka siirtyisi toisiin tehtäviin
 - edellytetään silti, että palvelu on edelleen kunnan, valtion, kirkon tai Kelan alaista palvelua, johon valintaoikeuskin perustuu
- Ammatilliset eläkeiät nousevat kolmen kuukauden portaissa eläkeiän täyttämivuoden mukaan
- Jos ammatillinen eläkeikä täyttyy vuonna 2018, eläkeikää nostetaan kolme kuukautta
 - ikäraja ei kuitenkaan voi nousta yli kahdella vuodella eikä yli yleisen vanhuuseläkeiän alarajan

Ammatillinen eläkeikä nousee seuraavasti

Ammatillinen eläkeikä täyttyy nykysäännöin vuonna	Eläkeikä nousee
2018	+ 3 kk
2019	+ 6 kk
2020	+ 9 kk
2021	+ 1 v
2022	+ 1 v 3 kk
2023	+ 1 v 6 kk
2024	+ 1 v 9 kk
2025 ja sen jälkeen	+ 2 v

- Eläkettä karttuu 68-vuotiaaksi (nuoremmilla 69- tai 70-vuotiaaksi)
 - tämän jälkeenkin voi jatkaa töissä tekemällä uuden työsopimuksen
- Eläkkeelle henkilökohtaisessa eläkeiässä
 - 63–65 -vuotiaana tai
 - valitussa ammatillisessa eläkeiässä
- Eläkkeelle ennen henkilökohtaista eläkeikää
 - aikaisintaan ikäluokan alimmassa eläkeiässä
 - eläke pienenee

Osittainen varhennettu vanhuuseläke

- eläkkeelle voi jäädä aikaisintaan 61-vuotiaana
- 25 % tai 50 % karttuneesta eläkkeestä maksuun

■ Työura

- Vuodesta 2017 alkaen 17 v.
→ ikäluokan pääteikään 68/69/70 v.

■ Ansiot

■ Karttumisprosentit

- Vuodesta 2017 alkaen 1,5 % vuodessa,
- 53–62 -vuotiailla 1,7 % vuodessa

■ Työntekijän eläkemaksu 2020

- 17–52 -vuotiaat 7,15 % palkasta
- 53–62 -vuotiaat 8,65 %
- 63 v. -> 7,15 %
- *v. 2017 alkaen työntekijän eläkemaksua ei vähennetä eläkkeen perusteena olevasta ansiosta*

■ Palkattomilta ajoilta kertyvä eläke

■ Indeksitarkistukset

■ Lykkäyskorotus

■ Elinaikakerroin

■ Eläkkeen rinnalla tehty työ

■ Joustavat eläkemuodot

Kunta-alan eläkepalkan laskeminen yhdenjaksoisessa työsuhteessa

4/2-sääntö					10 vuoden sääntö										Vuosiansiot 2005 alkaen														
90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

4/2-sääntö

- Palvelussuhteet on katkaistu eläkelaskennassa 1994 lopussa
- Eläkepalkka määräytyy 1990-1993 ansioilla, joista valitaan kaksi ansiotasoltaan keskimmäistä

10 vuoden sääntö

- 1.1.1995–31.12.2004 palvelusajat
- Eläkepalkka laskentavuosien keskiansio kuukaudessa 10 vuoden säännöllä

Vuosiansiot 2005 alkaen

- 1.1.2005 alkaen eläkepalkka vuosiansioiden perusteella

- Yhdenjaksoisuus tutkitaan valtion/kunnallisten/kirkon palkkojen perusteella myös 1.1.2017 jälkeen
- Palvelussuhde katsotaan yhdenjaksoiseksi:
 - jos työnantajalta saatujen ansioiden minimimäärä on 8 676 euroa (vuoden 2020 tasossa) jokaisena vuonna ennen eläketapahtumavuotta TAI
 - jos ansiovaatimus ei täyty, palvelussuhteen pitää jatkua yhdenjaksoisesti henkilökohtaiseen eläkeikään saakka

Eläkkeen kertyminen 2017 alkaen

Vuodet	Ikä 17 - 52	Ikä 53 - 62	Ikä 63 -
2017 - 2025	1,5 %	1,7 %	1,5 %
2026 -	1,5 %	1,5 %	1,5 %

- Työeläke kertyy kaikista vuosityöansioista
 - 20 000 euron vuosiansioista kertyy 1,5 %:n mukaan 25 e/kk eläkettä
 - 20 000 euron vuosiansioista kertyy 1,7 %:n mukaan 28 e/kk eläkettä

Vanhuuseläkkeen lykkäyskorotus 2017 alkaen

- Eläkkeeseen tulee lykkäyskorotus, jos eläke alkaa alimman eläkeiän jälkeen
- Lykkäyskorotus on 0,4 % jokaista lykkäyskuukautta kohti
 - Ei kuitenkaan työttömyysetuuksien ajalta

Jos esimerkiksi v. 1955 syntynyt työskentelee 64 vuoden ikään, lykkäyskorotus lasketaan alimmasta eläkeiästä (63 v 3 kk) eläkkeen alkamiseen eli 9 kuukaudelta.

- Lykkäyskorotus on $9 \times 0,4 \% = 3,6 \%$ eläkkeen määrästä
- Työansioista kertyy lisäksi eläkettä 1,5 %

Esimerkki (karttumassa on **vain lykkäyskorotuksen osuus**)

- Vuonna 1955 syntyneen ikäluokan alin eläkeikä 63 v 3 kk
- Kertynyt eläke 1 500,00 e/kk (elinaikakerroin huomioitu)
- Eläke haetaan maksuun 65 vuoden iässä
- Lykkäyskorotusta eläkkeeseen 21 kk $\times 0,4 \% = 8,4 \%$
- Eläke lykkäyskorotettuna 65 v iässä n. 1 567 e/kk (elinaikakerroin, noin - 59 e, huomioitu)

Palkattomien aikojen (etuusansioiden) eläketurva

1.1.2005 alkaen 1,5 %

- Eläkettä kertyy etuuden perusteena olevista ansioista seuraavasti:
 - vuorotteluvapaalta 55 %
 - äitiys-, erityisäitiys-, isyys- ja vanhempainrahakausilta 117 %
 - ansioon suhteutetun työttömyyspäivärahan osalta 75 %
 - muiden ansiosidonnaisten päiväraha-aikojen mm. kuntoutusrahan osalta 65 %
- Eläkettä kertyy myös seuraavista palkattomista etuuksista:
 - alle 3-vuotiaan lapsen kotihoidon ajalta
 - ammatti- tai korkeakoulututkinnosta 18-vuotiaasta lähtien (3/4/5 vuodelta)
 - eläkettä karttuu 757,14 euron kuukausiansion perusteella (vuoden 2020 tasossa)
 - ennen eläkkeen myöntämisvuotta työuran aikana ansioita on oltava vähintään 18 171,45 euroa (vuoden 2020 tasossa)

Elinaikakerroin

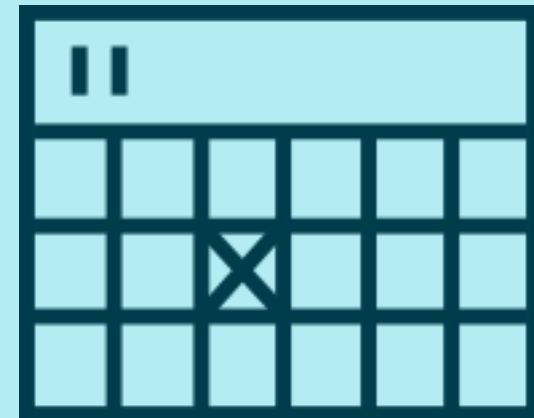
Syntymävuosi	Eliniän odote 63-vuotiaana	62 v täyttyy	Elinaikakerroin 62-vuotiaana
1948	21,8 vuotta	2010	0,99170
1949	22,0 vuotta	2011	0,98689
1950	22,0 vuotta	2012	0,98351
1951	22,2 vuotta	2013	0,97914
1952	22,3 vuotta	2014	0,97552
1953	22,4 vuotta	2015	0,97200
1954	22,4 vuotta	2016	0,96800
1955	22,6 vuotta	2017	0,96344
1956	22,7 vuotta	2018	0,96102
1957	22,9 vuotta	2019	0,95722
1958	23,0 vuotta	2020	0,95404
1959	23,2 vuotta	2021	0,949*
1960	23,3 vuotta	2022	0,945*

Tavoite-eläkeikä

- Ikä, jossa ikäluokan alimmasta vanhuuseläkeiästä laskettu lykkäyskorotus on vähintään yhtä suuri kuin elinaikakertoimen aiheuttama vähennys
- Eläkelaitos antaa arvion tavoite-eläkeiästä noin viisi vuotta ennen ikäluokan alinta vanhuuseläkeikää

Vuonna 2019
Keva lähetti
arvion vuonna
1961 syntyneille

Tavoite-eläkeiästä
ei lähetetä arviota,
jos henkilöllä on
ammatillinen
eläkeikä tai
eroamisikä tai jos
hän on sotilas

Työntekijän eläkemaksut 2020

- Työntekijän eläkemaksu 2020
 - 17–52 -vuotiaat 7,15 % palkasta
 - 53–62 -vuotiaat 8,65 %
 - 63 v. -> 7,15 %
- Työntekijän eläkemaksua ei vähennetä eläkkeen perusteena olevasta ansiosta

- **Alaikärajat**
 - ennen vuotta 1964 syntyneillä 61 vuotta
 - vuonna 1964 syntyneillä 62 vuotta
 - vuonna 1965 syntyneistä lähtien alaikäraja eliniän odotteen mukaan
- **Ei ansio- eikä työaikarajoituksia, ei edellytä työn päättymistä**
 - jos lopettaa työnteon, irtisanouduttava
- **Samaan aikaan ei voi saada muita työeläkkeitä**
 - ulkomaan eläke tai kertasuoritus eivät kuitenkaan estä
- **Ei takautuvasti**

- Maksuun voi valita itse joko 25 % tai 50 % kertyneestä eläkkeestään
- Varhennusvähennys 0,4 % varhennuskuukautta kohti
 - varhennusaika lasketaan kunkin ikäluokan alimmasta vanhuuseläkeistä
- Jos osittainen vanhuuseläke alkaa ennen henkilökohtaista eläkeikää, julkisen alan vanhoihin parempiin kertymiin tehdään vähennys ajalta ennen vuotta 1995 (2,2 % vuodessa → 1,8 %)
- Osittainen vanhuuseläke ei vaikuta työttömyysetuuksiin

-
- Vanhuuseläkettä on haettava
 - Jos henkilö on työskennellyt osittaisen vanhuuseläkkeen aikana, hänen pitää irtisanoutua työstään vanhuuseläkkeelle jäädessään
 - Lopullinen vanhuuseläke sisältää seuraavat osat:
 - maksussa oleva osittainen vanhuuseläke
 - osittaisen vanhuuseläkkeen alkamisvuotta edeltävän vuoden loppuun karttunut eläke, jota ei ole vielä myönnetty
 - osittaisen vanhuuseläkkeen alkamisvuonna ja sen jälkeen karttunut eläke

Osittaiselta vanhuuseläkkeeltä työkyvyttömyyseläkkeelle

- Osittainen vanhuuseläke ei estä sairauspäivärahan saamista eikä Kelan tai työeläkejärjestelmän kuntoutusrahan saamista
- Työkyvyttömyyseläke jää osittaisen vanhuuseläkkeen varhennusvähennyksen verran pysyvästi pienemmäksi
- Eläkekertymä työansioista jää pienemmäksi, jos henkilö on vähentänyt työntekoa osittaisen vanhuuseläkkeen aikana

-
- Osittainen vanhuuseläke ei estä työttömyyspäivärahan saamista
 - Ei vähennä työttömyyspäivärahan määrää
 - Työmarkkinatukea saavan selvitettävä asia Kelasta
 - Oikeus työttömän vanhuuseläkkeeseen 62-vuotiaana, jos henkilö on lisäpäivillä ja syntynyt vuonna 1957 tai sitä ennen

-
- Osa-aikaeläkkeellä oleva voi pyytää eläkkeen lakkauttamista osittaiselle vanhuuseläkkeelle siirtymisen vuoksi
 - Osittainen vanhuuseläke voi alkaa heti seuraavan kuukauden alusta, kun osa-aikaeläke on lakkautettu

Työkyvyn heikentyessä

Työkyvyn heikentyessä on vaihtoehtoja

Ammatillinen
kuntoutus

Osatyökyvyttömyys-
eläke

Täysi
työkyvyttömyyseläke

Työuraeläke

Työeläkekuntoutuksen tavoitteena on auttaa osatyökykyisen työntekijän työssä jatkamista

Kenelle?

- Ennen ikäluokan alinta eläkeikää
- Työkyvyttömyyseläkkeen uhka
- Työansioita edeltävältä 5 vuodelta yhteensä vähintään **36 342,90** euroa (vuoden 2020 tasossa)
- Ammatillinen kuntoutus tarkoituksenmukaista
- Taustalla **ei ole** työtapaturmaa, liikennevahinkoa tai ammattitautia

Mitä?

- Työkokeiluja
- Työhönvalmennusta
- Koulutusta
- Elinkeinotukea
- Kuntoutussuunnitelman laadintaan tarvittavia palveluja

Työkyvyttömyys- eläkkeistä

- Työkyky alentunut vähintään 2/5
- Tarvitaan lääkärin B-lausunto
- Työnantajan lausunto työssä selviytymisestä suositeltava
- Voi hakea kokoaikatyössä ollessa
- Kevan antama ennakkopäätös voimassa 9 kuukautta
- Eläkkeen määrä puolet täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä
- Ansiot eläkkeen aikana enintään 60 % vakiintuneesta kokoaikatyön ansiosta
- Osatyökyvyttömyyseläkkeen rinnalla työsuhteen jatkumista ei kuitenkaan edellytetä
 - voi olla työttömänä työnhakijana ja saada soviteltua päivärahaa

Osatyökyvyttömyyseläkkeen edut työntekijän kannalta

Kun työskentelee osatyökyvyttömyyseläkkeen rinnalla, eläke vanhuuseläkeiässä on parempi kuin täydellä työkyvyttömyyseläkkeellä

Saa täyden vanhuuseläkkeen ikäluokan alimmassa eläkeiässä ilman pienennyksiä, jossa lisäturva on mukana (tai alempi ammatillinen eläkeikä)

- eläkkeensaajalle lähetetään päätös
- ei edellytetä työnteon lopettamista
- työskentelyjä voi jatkaa ilman ansiorajoja

Eläkkeen rinnalla tehdystä työstä saa uuden eläkkeen työskentelyn päättymisen jälkeen, karttuma 1,5 % vuodessa

- haettava erikseen

- Muuttuu vanhuuseläkkeeksi tulevan ajan pääteikässä:
 - 2004 säännöin myönnettyissä: ammatillinen/henkilökohtainen eläkeikä/65 v
 - 2005 säännöin myönnettyissä: ammatillinen eläkeikä/63 v
- Jos eläketapahtuma on vuonna 2017 tai myöhemmin, vanhuuseläkkeeksi: ammatillinen eläkeikä/ikäluokan alin vanhuuseläkeikä
 - 1965 ja myöhemmin syntyneet: vanhuuseläkkeeksi ikäluokalle vahvistettavassa eläkeiässä
 - vanhuuseläkeikä vahvistetaan, kun henkilö täyttää 62 vuotta

- Työkyvyttömyyseläkettä edeltää Kelan sairauspäiväraha-kausi (300 pv)
- Työkyvyttömyyseläkettä voi hakea, jos
 - työntekijän työkyky on alentunut vähintään 3/5
 - työkyvyttömyys on jatkunut tai työkyvyttömyyden arvioidaan kestävän yhdenjaksoisesti vähintään vuoden ajan
- Keva tutkii ammatillisen kuntoutuksen mahdollisuudet ennen myöntämistä
- Eläkkeen voi jättää lepäämään 3 kk – 2 v (laki työhön paluun edistämisestä voimassa 2020 loppuun saakka)
- Muuttuu saman suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi ikäluokan eläkeiässä (tai ammatillisessa eläkeiässä)

- Kuntoutustuki on määräaikainen työkyvyttömyyseläke
 - voidaan myöntää myös osatyökyvyttömyyseläkkeen suuruisena (osakuntoutustuki)
 - tavoitteena on työhön paluu
 - jatkoa haetaan uudella lääkärinlausunnolla
 - jos henkilön työkyky ei palaudu, voi hakea toistaiseksi voimassa olevaksi työkyvyttömyyseläkkeeksi
- Kuntoutustuen rinnalla voi olla ansiotuloja

- Alaikäraja on 63 vuotta
- Edellyttää 38 vuoden työuraa, joka on tehty rasittavassa ja kuluttavassa työssä
- Työkyvyn arviointi
 - työkyky on sairauden, vian tai vamman vuoksi heikentynyt (lääkärin B-lausunto)
 - mahdollisuus jatkaa työssä on pysyvästi heikentynyt
 - ei edellytä vuoden yhtäjaksoista työkyvyttömyyttä
 - arviointi lievempää kuin 60-vuotiailla työkyvyttömyyseläkkeiden hakijoilla
 - työ jatkuu tai sen päättymisestä on enintään vuosi
- Työuraeläkkeen ennakkopäätöstä voi hakea Kevan Omat eläketietosi – palvelun kautta
- Ennakkopäätös on voimassa 6 kk
- Tarvitaan työnantajan lausunto hakijan työn sisällöstä (lomake Keva.fi-sivuilta ja Omat eläketietosi -palvelusta)
- Työuraeläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi ikäluokan alimmassa vanhuuseläkeiässä

Kevan palvelut henkilöasiakkaille

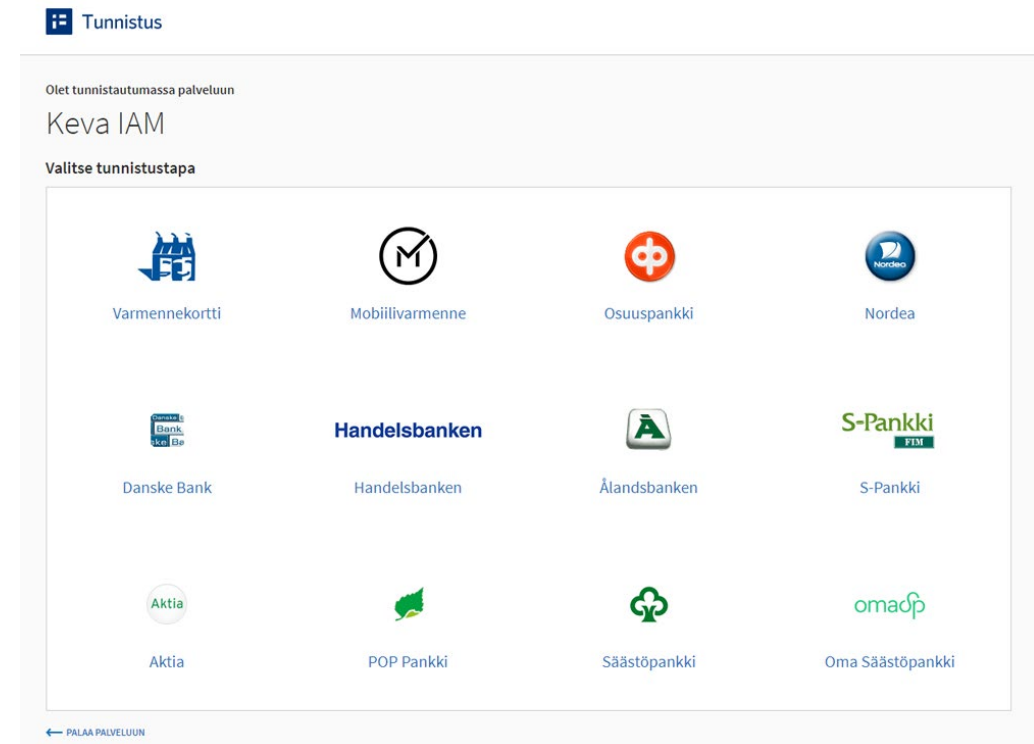
Omat eläketietosi –palvelu

hoida eläkeasiiasi verkossa milloin haluat

- Avoinna 24/7
- Tarkista työeläkeote
- Arvioi eläkkeen määrää eri ikävaihtoehtoissa
- Hae eläkettä tai ammatillista kuntoutusta
- Lähetä liitteitä
- Tiedot aina ajan tasalla ja asiakirjat tallessa
- Tilaa tekstiviesti saapuneista posteista
- Ilmoita mm. tilinumeron muutoksesta, jos saat jo eläkettä

- Omat eläketietosi –palveluun voi tunnistautua
 - henkilökohtaisilla pankkitunnuksilla
 - mobiilivarmenteella
 - sähköisellä henkilökortilla

- Voit hakea
 - vanhuuseläkettä
 - työttömän vanhuuseläkettä
 - osittaista varhennettua vanhuuseläkettä
 - työkyvyttömyyseläkettä
 - perhe-eläkettä
 - taloudellista tukea
 - ammatillista kuntoutusta
 - työuraeläkettä
 - kulukorvausta
- Voit myös lähettää eläkeasiaasi liittyviä asiakirjoja
- Eläkehakemuksen lähettämisen jälkeen voit muuttaa
 - yhteystietojasi
 - veroprosenttia
 - tilinumeroa
 - vanhuuseläkkeen alkamispäivää

Omat eläketietosi - eläkepäätöksen jälkeen

- Voit tilata työeläkekortin
- Voit tilata todistuksen eläkkeen määrästä
- Voit korottaa veroprosenttia
- Voit muuttaa kotimaista tai ulkomaista tilinumeroa
- Voit ilmoittaa ulkomaan osoitteesi

Omat eläketietosi – viestit ja asiakirjat

- Kysy eläkeasioistasi Kevan eläkeneuvojilta suojatussa yhteydessä
- Sinulle lähetetyt ja Kevaan saapuneet asiakirjat löytyvät Omat asiakirjat – sivulta
- Saat ilmoituksen tekstiviestillä ja/tai sähköpostitse siitä, kun palveluun on saapunut uusi asiakirja tai viesti
- Päätökset-sivulla näet sinulle tehdyt eläkepäätökset sekä laskelmat ja liitteet

Eläkkeen hakeminen

- Eläkettä pitää aina hakea
 - myös eläkkeen aikana tehdystä työstä eläkettä tulee hakea erikseen
- Helpommin ja nopeimmin haet eläkettä
Omat eläketietosi – palvelussa www.keva.fi/elaketietosi

Eläkettä haetaan noin **2 kk** ennen eläkkeen alkamista

Työpaikalla esim. eläkeasioiden yhteyshenkilö voi auttaa eläkeasioissa

Vanhuuseläkkeen saaminen edellyttää palvelussuhteen päättymistä

- palvelussuhteen päättymistiedon työnantaja voi ilmoittaa tulorekisterin kautta

- Eläkehakemukseen on liitettävä **U-liite**, jos on työskennellyt tai asunut ulkomailla
 - Keva tekee päätöksen Suomen osalta ja lähettää asiakirjat Eläketurvakeskukseen
 - Eläketurvakeskus välittää Suomessa asuvan eläkkeenhakijan eläkehakemusasiakirjat ulkomaille käsittelyyn
 - Jos työnantaja on ulkomainen, eläke karttuu työskentelymaan lakien mukaan
 - **Ns. lähetetyn työntekijän eläke** karttuu Suomen lainsäädännön mukaan
- Lisätietoja: www.etk.fi

- Kun eläkepääätös on annettu, tulee eläkkeensaajan ottaa yhteyttä verottajaan, joka ilmoittaa suoraan Kevaan eläkkeen pidätysprosentin
- Jos Kevalla ei ole käytettävissä eläkkeensaajan veroprocenttia eläkkeen alkaessa, pidätetään 40 %
- Kun oikea pidätysprosentti verottajalta saadaan, palautetaan liikaa peritty vero
- Ensimmäisen maksuvuoden jälkeen Keva saa verotiedot suoraan verottajalta

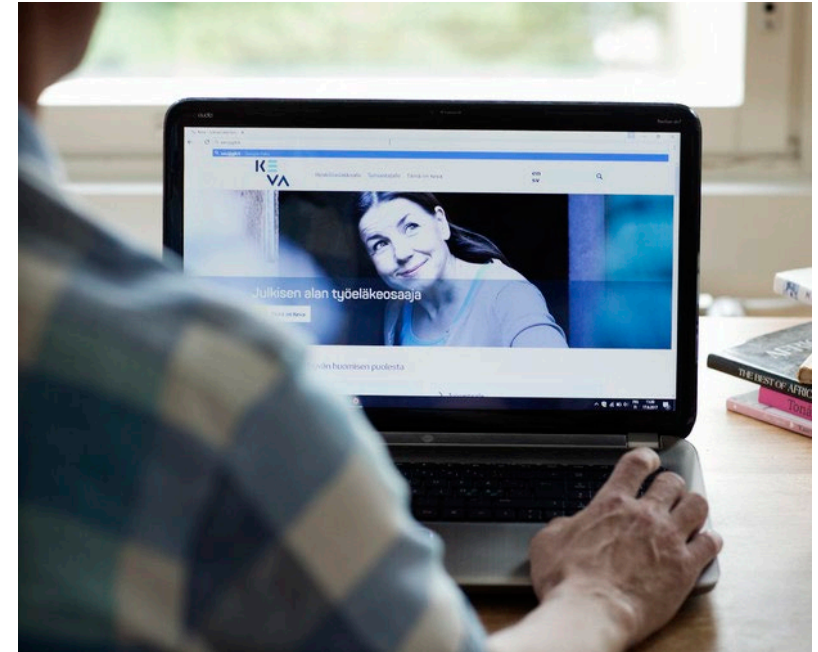
- Lisätietoja www.vero.fi

- Eläkkeiden säännöllinen maksupäivä
 - kunta-ala: kuukauden 3. arkipäivä
 - valtio: kuukauden 20. päivä
 - kirkon eläkkeet ja Kelan toimitusuhde-eläkkeet: kuukauden 1. arkipäivä
- Eläke maksetaan hakemuksessa ilmoitetulle pankkitilille
 - pankkitilin muutos kannattaa tehdä Omat eläketietosi -palvelussa www.keva.fi/elaketietosi

- www.keva.fi -sivuilla tietoa eläkkeistä
- Omat eläketietosi –verkkopalvelussa voi hoitaa eläkeasioita milloin haluaa, avoinna 24/7
- Puhelinneuvonta ja ajanvaraus asiakaspalveluun
 - Avoinna arkisin ma-pe klo 8.00 – 17.00
 - Suomenkielinen puh. 020 614 2837
 - Ruotsinkielinen puh. 020 614 2868
 - Henkilökohtaiset käynnit vain ajanvarauksella neuvontanumeron kautta, asiakaspalvelun osoite Unioninkatu 43, Helsinki
 - Työnantaja-asiakkaiden neuvonta puh. 020 614 2438
- Kevan postiosoite: Keva, 00087 KEVA
- Keva Eläkeneuvoja Facebookissa
www.facebook.com/kevaelakeneuvoja

**Kiitos
osallistumisesta!**

